

Drammens Sportsfiskere Vannmiljøutvalget

Drammen, 15. september 2026

Klima- og miljødepartementet

postmottak@kld.dep.no

Høringsuttalelse om revidering av Oslofjordplanen i 2026

Drammens Sportsfiskere, Vannmiljøutvalget er positive til målene i den nye Oslofjordplanen, og vi vil bidra med noen kommentarer og innspill med konkrete tiltak spesielt for Drammensfjorden.

Bakgrunn og historie

Da Nordsjøavtalen ble inngått mellom de nordeuropeiske regjeringene på 1980-tallet, var hovedbegrunnelsen å gjøre noe med trusselen fra utslipp av næringssalter i Skagerak, Kattegat og Østersjøen. Store forekomster av brunalger i havområdene viste at særlig mengden av nitrogen allerede da hadde nådd et farlig vippepunkt for livet i havet.

I denne tidlige utviklingen ble det vist en svært manglende forståelse for virkningen av næringssaltene. Omfanget og alvorlighetsgraden av trusselen fra nitrogenutslippene ble følgelig ikke forstått, hverken av de ansvarlige myndigheter eller miljøorganisasjonene. Løftene om snarlig rensing av nitrogen ble raskt forlatt. Rensing av nitrogen ble kun gjennomført i anlegg i og nær Oslo. Derfor er situasjonen i Drammensvassdraget og Glommavassdraget blitt akutt, og det har selvfølgelig fått katastrofale økologiske følger for Oslofjorden.

Den akutte situasjonen i våre nærmeste kystområder vises tydelig med store forekomster av lurv som har overtatt strandsonen og de nære kystområder. I tillegg til Oslofjorden gjelder dette hele Sørlandskysten og den svenske vestkysten som vi selv har dokumentert. Tangskogene og ålegrasengene er i ferd med å forsvinne, og flere fiskearter, blant annet kysttorsken er fraværende. Det økologiske sammenbruddet synes å være omfattende. Vår vurdering er at pelagiske fiskearter som makrell vil overta vannmassene.

Tiltakene som skal gjennomføres i indre Drammensfjord, som har et ferskvannslag på ca. 5-10 meter over saltvannet, må være innrettet på fiskeartene og økosystemet i denne fjorden, og en logisk begrunnelse må komme frem av tiltaksplanen.

Ytre Drammensfjord, som består delvis av brakkvann og saltvann, kan etter vårt syn, i prinsippet behandles som Oslofjorden ellers, en saltvannsfjord.

Det må dannes en egen faggruppe for Drammensfjorden i Oslofjordrådet slik at rette tiltak, som også er basert på lokalkunnskap, vil bli iverksatt.

Utslipp fra kommunalt avløp og annet avløp

Det må lages en plan for etablering av et tilstrekkelig nettverk med fordrøyningsmagasiner i avløpsnettet. Et slikt nettverk vil bidra til rensing av alle utslipp med fosfor og nitrogen fra overløp i det kommunale avløpsnettet. *Dette er et kvalitetsmål som må gjelde for alle avløpsrør som leder til renseanlegg.*

Mange kommuner har dessuten store etterslep i utbedring av lekkasjer i ledningsnettene. Disse lekkasjene skaper store og kostbare miljøproblemer der de forekommer. Folk flest vil støtte en plan som fjerner disse problemene.

Kommunene må ikke la seg skremme av høye kostnader for disse planene. Verdien av å gjennomføre disse tiltakene vil bli dekket med økt betalingsvillighet.

Planene for utløpsrøret fra Bokerøya renseanlegg ved Svelvik må endres. Utløpet må legges langt sør for Holmsbu på dypt vann i Drammensfjorden for at ikke naturen i gruntvannsområdene i Grunnane naturreservat skal bli massivt og unødvendig påvirket.

Kravene til nitrogenutslipp og andre forurensende utslipp fra renseanlegg, jordbruk, skogbruk (flatehogst) og industri må skjerpes og følges opp med hyppige inspeksjoner og krav.

Nitrogenutslipp fra produksjon av sprengstoff må overhodet ikke forekomme til Oslofjorden eller Skagerak. Hvis ikke dette kravet blir hensyntatt, vil hele Oslofjordplanen med alle tiltak miste all troverdighet.

Restaurering av naturverdier

Homannsbergbukta med Bokerøya og Vollebukta samt Batteriøya med strandsoner ved Svelvik bør restaureres med sikte på varig vern som naturreservat som inkluderer store arealer med ålegras og andre sjøgressenger. Disse områdene må sammen med Grunnane naturreservat oppjusteres til det strengeste nivå av vern.

Istidsformasjonene (av rød Drammensgranitt) «Store og Lille Flyndra» med gruntvannsområder ved Bokerøya må beskyttes, ryddes og vernes for framtida. Selve Bokerøya og tilstøtende områder inne på fastlandet må beplantes på nytt med en dominerende bøkeskog slik det var opprinnelig.

Dette inkluderer opprydding av gammelt avfall på land og i vann og fjerning av miljømessige verdiløse bygninger og anlegg på Bokerøya og i området mellom Homannsbergbukta og Grunnane.

Mellom Homannsbergbukta og Grunnane må det gjenopprettes et strømningsstversnitt for sjøvann slik det var opprinnelig. Dette vil bli et viktig bidrag til naturrestaurering av gruntvannsområdene.

Gullaughalvøya med strandsoner og gruntvannsområder må kartlegges for naturverdier på land, i vann og i bunnsedimentene ned til 50 meter.

Kartleggingen vil være et utgangspunkt for en plan for en fredning av naturverdier i området. En midlertidig byggestopp for alle kommersielle tiltak i området må gjelde for de nærmeste 30-50 år.

Strandsoner ved Gullaughalvøya som er synlig utfylt og påvirket av store mengder sprengstein må restaureres og utbedres. Naturformasjoner i området kan på denne måten gjenskapes. Grove sprengsteinmasser kan samles og brukes som kunstige rev på utvalgte grunner i nærområdet.

Fellesprosjekter for større områder på tvers av Oslofjorden

Det bør settes i gang et prosjekt som kan dokumentere og følge opp alle tiltak og lokale aktiviteter som bidrar til å øke den oksygenrike andelen av vann i indre Drammensfjord. Det vil få nasjonal betydning å synliggjøre de positive konsekvenser utfasing av nitrogen vil få for flora og fauna. Fokus kan settes på å følge opp viktige lokale fiskearter og sjøgressenger i elvene og ferskvannsfjorden.

Tiltak i Drammenselva og indre Drammensfjord kan inspirere folk i Fredrikstad og langs Glomma. Det gjelder alle tiltak som handler om nitrogenutslipp fra landbruk og kommunale avløpsanlegg langs de to store vassdragene. I tillegg er alle nyheter om miljøgevinster godt nytt for befolkningen i byer og tettsteder som er opptatt av naturen i sine nærområder.

Lokale kommuner må kunne gå foran og øke sin innsats. Lokale tv-selskap og andre media kan bidra med mye positivt om de blir klar over mulighetene.

Rene naturprosjekter og nyskapninger

Kunstige undervannskonstruksjoner og kunstige rev bør etableres i indre og ytre Drammensfjord for å styrke levevilkårene for alle vannlevende arter.

Avvikling av uheldige lokale tiltak

For eksempel kan Drammen kommune utvikle praksisen med å slippe vann fra gytebekker som er påvirket av skadelige overløp av kloakk ut i de dypeste saltvannsområdene i Drammenselva. Slike utslipp er ikke økosystembaserte. Hovedregelen må være å restaurere disse bekkene som naturområder/gytebekker i nærmiljøene.

Økosystembaserte metoder

Drammen kommune har med sin nåværende praksis (med utstrakt bruk av overløp) stengt stadig flere gytebekker for sjørret. Det er fungerende gytebekker som i framtida vil vitne om bruk av økosystembaserte metoder. Ørreten er i denne sammenheng en signalart.

Vi vil nevne flere bekker som dessverre er redusert til rene avløpsrør i Drammen kommune. Disse bekkene må kommunen revurdere og restaurere for sjørreten som store deler av året lever i Drammensfjorden og elva:

- Nøstebekken ved det nye sykehuset. Deler av denne bekken er det mulig å redde. Fjordbyledelsen har vist positiv interesse ved delvis å restaurere den nedre delen av bekken som går gjennom parken til det nye sykehuset.
- Klopptjernsbekken. For ca. 100 år siden var denne bekken den viktigste drikkevannskilden for hele Bragernes. Drammen kommunes første fisketiltaksplan på 1800-tallet gikk ut på å etablere et reproduksjonsanlegg for ørret i Klopptjernsbekken. Lignende tiltak kan iverksettes på kort varsel.
- Konggatabekken var historisk Drammens mest produktive sjøørretbekk. Ørreten ble solgt fersk på torget. Her ligger det spennende muligheter for restaurering med tilbakeført bekkeåpning og gyteområder.
- Strømsbekken mellom Hamborgstrømskogen og Konggata. Bekken har ikke lenger et utløp i elva, men er sannsynligvis koblet inn på Konggatabekken.
- Landfallbekken. Bekken hadde tidligere utløp i kanalen som går gjennom Bacheparken ved Fløya. Bekkeutløpet ved Landfalltjern er i dag omdirigert til Hvalsdammen i Lier kommune. Dette tiltaket må reverseres.
- Rolighetsbekken på Åssiden renner igjennom Kolbergmyra. Bekken er i dag stort sett fraværende i åpent terreng. Hvor bekkevannet har tatt veien må kartlegges.
- Kjøsterudbekken. Drammens Sportsfiskere har hatt ansvaret for restaurering av områdene ovenfor Rosenkrantzgata siden 1980-tallet. Dette er den viktigste sjøørretbekken som kan restaureres i Drammen kommune.
- På Strømsø er det tre viktige bekker som kan åpnes og restaureres. Flisebekken, Møllebekken og Leirelva. Vår forening kan bidra med ideer om kommunen åpner for det.

Miljøgifter

Sjøørreten i indre Drammensfjord, Drammenselva og Lierelva med sidebekker kan ifølge kostholdsråd fra Mattilsynet ikke spises! Årsaken til dette er at innholdet av tungmetallet tributyltinn – TBT i fiskekjøttet er for høyt. TBT finnes særlig på Tangenbanken og i nærområdene innerst i fjorden, men er også spredd med vannstrømmene til andre steder i fjorden og elva. TBT ble tidligere brukt i skipsmaling for å hindre begroing, men er nå forbudt.

Ønsket fra det offentlige var at TBT og andre miljøgifter i indre Drammensfjord skulle bli borte på grunn av naturlig tildekning med sedimenter som kom med elvevannet. Etter mer enn 20 års forsøk med dette, viser det seg at metoden kanskje ikke har virket slik man ønsket.

Vi mener det er vannstrømmer i fjorden (reaksjonsstrømmer av saltvann) som har hindret en god nok sedimentdannelse – som etter dagens plan skulle ha dekket over miljøgiftkonsentrasjonene.

Derfor må en ny plan for å fjerne de forskjellige miljøgiftkonsentrasjonene i sedimentene i fjorden, utarbeides og snarlig iverksettes. Dette gjelder også miljøgiftkonsentrasjoner på land ved Drammensfjorden, Drammenselva og Lierelva.

Hastesak: Indre Drammensfjord mangler fullkarakterisering

For å kunne sette inn de nødvendige tiltak som trengs for å redde Drammensfjorden (og Oslofjorden) fra en miljøkatastrofe er det nødvendig med en grundig kartlegging av flora og fauna – og alle andre forhold som påvirker økosystemene.

Indre Drammensfjord er unik i norsk sammenheng - med både ferskvanns- og saltvanns-økosystemer. Dette må vies spesielt stor oppmerksomhet og bør føre til en omfattende økologisk kartlegging og fullkarakterisering av fjorden.

Vi minner om NIVAs rapport LNR 5496-2007 «Vannforekomst Drammensfjorden – Nødvendige undersøkelser for å fullkarakterisere Drammensfjorden». Behovet for fullkarakterisering er altså ikke nytt, det er nær 20 år gammelt.

En snarlig fullkarakterisering av indre Drammensfjord er helt nødvendig får å få ferdig en ny økosystembasert plan som vil være en fullverdig rettesnor for handling. Vi ønsker å bidra i en dialog om disse problemene.

Med hilsen
Petter Øijord
Leder Vannmiljøutvalget-DS

John Tollefsen
Sekretær Vannmiljøutvalget-DS